

ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರದ ಛಾಯೆ ಆವರಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಆದಾಯವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಅಥವಾ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಫೆಬ್ರವರಿ ನಂತರದ ಬೇಸಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಜಾನುವಾರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸೂಕ್ತ ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೇವಿನ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೆ ದರಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರಗಳ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಬರದ ಪರಿಣಾಮವಾಗದಂತೆ ರೈತರು ಪಶು ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಂಜಾಗತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಜಾನುವಾರಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಬರದ ಬೇಗೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ, ಮೇವಿನ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಏಳು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳು

- ಮುಂದಿನ ಮಳೆಗಾಲದವರೆಗೆ (ಜೂನ್-2024) ಬೇಕಾಗುವ ಹಸಿ ಮೇವು, ಒಣ ಮೇವು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.
- ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ 1 ಆಕಳು/ ಎಮ್ಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ದಿನಕ್ಕೆ 30 ರಿಂದ 40 ಕಿಲೋ ಹಸಿ ಮೇವು, 3 ರಿಂದ 4 ಕಿಲೋ ಒಣ ಮೇವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ 1 ರಿಂದ 1.2 ಟನ್ ಹಸಿ ಮೇವು ಮತ್ತು 1 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಒಣ ಮೇವು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದಿನ ಜೂನ್, 2024 ರವರೆಗೆ, ಒಂದು ಆಕಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 7 ರಿಂದ 8.5 ಟನ್ ಹಸಿರು ಮೇವು ಮತ್ತು 7 ರಿಂದ 8.5 ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಒಣಮೇವು ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ಈಗ ತಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಹಸಿರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗ (ಸೋಗಡಿ, Sugarcane tops) ಕಬ್ಬು ಕಟಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. 1 ಟನ್ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ 100 ರಿಂದ 150 ಕಿಲೋ ನಂತೆ, 1 ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು 4 ರಿಂದ 5 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹಸಿರು ಮೇವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ರಸ ಮೇವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ಇಡಬೇಕು.
- ಕಬ್ಬಿನ ಹಸಿರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು (Sugarcane tops) 1/2 ಇಂಚಿನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಮೇವು ಕತ್ತರಿಸುವ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ, 3 ರಿಂದ 5 ರಷ್ಟು ಕಾಕಂಬಿಯನ್ನು (Molassus) ಅಥವಾ ಬೆಲ್ಲದ ನೀರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಆಡದ ಹಾಗೆ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ, ಸುಮಾರು 4.0 ರಿಂದ 5.0 ಟನ್ ರಸಮೇವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಬರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕಳನ್ನು 4 ರಿಂದ 5 ತಿಂಗಳು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಗೋವಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆದವರು ಜೋಳದ ತೆನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದ ನಂತರ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ರಸಮೇವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ (ಕಾಕಂಬಿ ಜೊತೆಗೆ) ಇದನ್ನು ಹಸಿರು ಮೇವಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸೋಯಾಬಿನ್, ಕಡ್ಲೆ ಮತ್ತು ಶೇಂಗಾ ಮುಂತಾದ ದ್ವಿದಳ ದಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದವರು ಕಾಳು ತೆಗೆದು ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಟ್ಟಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಇರುವವರು ಮೇವಿನ ಜೋಳವನ್ನು (COFS-29 ; COFS-31) ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಒಣ ಹಸಿರು ಮೇವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇವನ್ನು ಪೌಷ್ಟಿಕರಿಸಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಒಣ ಮೇವನ್ನು ಪೌಷ್ಟಿಕರಿಸಲು, ಅಜೋಲ್ಲಾ ಬೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಹುಲ್ಲಿನ ಜೊತೆ ಬೆರೆಸಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಒಣ ಮೇವನ್ನು ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಶೇ. 1ರಷ್ಟು ಯೂರಿಯಾ ಅಥವಾ ಬೆಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಾಕಂಬಿ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು.
- ಒಣ ಮೇವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಪಶು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಶು ಆಹಾರದ ಅಚ್ಚು (complete feed block) ತಯಾರಿಸಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಗೋವಿನ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಮೇವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು, ಗೋವಿನ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಮಿ ಅಥವಾ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮೇವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳ ರೈತರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೇವಿನ ಬೀಜದ ಮಿನಿ ಕಿಟ್ ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಡೆದ ರೈತರು ಮೇವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ಪಶುಪಾಲನಾ ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕಛೇರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಿಟ್ ಪಡೆಯಬಹುದು.

— ಜಿ. ಕೆ. ಅನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, ☎: 9972122559, ಮಿಂಚಂಚೆ: anilkumargk@uasd.in